Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FSV UCM
Kód predmetu	UPVVS/ESPO/BcD/018/25
Názov predmetu	Metodológia sociálnych vied
Rozsah	2P + 1S
Počet kreditov	5
Vyučujúci	doc. PhDr. Jakub Bardovič, PhD. (prednášajúci), doc. PhDr. Jakub Bardovič, PhD. (vedúci seminára)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Predmet je ukončený na základe záverečného testu.
Hodnotenie predmetu obsahuje:
– teoretickú (záverečný test; 50%) a
– praktickú časť (50%).
V rámci praktickej časti študent odprezentuje v písomnej podobe svoju semestrálnu prácu, ktorá je zameraná na kľúčové časti projektu výskumu. Obsah ako aj štruktúra je zverejnená počas semestra, a teda ešte pred konaním skúšky. Študent si samostatne zvolí tému vhodnú pre kvantitatívny výskum. V rámci danej témy zadefinuje minimálne jednu závislú premennú a aspoň 3 možné nezávislé premenné. K tomu zadefinuje jasné indikátory a určí tiež základný súbor. Následne formuluje pre možný výskum danej témy hypotézy, výskumné problémy a vedecké ciele.
Úspešné absolvovanie záverečného testu (max. 50%).
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Výsledky vzdelávania

Po absolvovaní predmetu študent/ka:
1. Ovláda základnú terminológiu výskumu v spoločenských vedách a dokáže rozlíšiť jeho jednotlivé druhy, ako aj kvalitatívny a kvantitatívny prístup k výskumu.
2. Dokáže formulovať odborný text s použitím adekvátneho vedeckého jazyka.
3. Vie samostatne štruktúrovať a dekomponovať zvolený výskumný jav či problém.
4. Dokáže vymedziť objekt a predmet výskumu, výskumný súbor a spôsob jeho výberu a sformulovať hypotézy, ciele a výskumný problém k zvolenej téme.
5. Ovláda jednotlivé fázy organizácie a prípravy sociologického výskumu vrátane spracovania výskumnej metodiky, dodržiavania kritérií kvality výskumu a formálnych požiadaviek na prácu s literatúrou.
6. Pozná jednotlivé metódy zberu dát (interview, anketa, dotazník, pozorovanie, experiment) a dokáže samostatne navrhnúť a aplikovať vhodnú techniku zberu dát.
7. Vie spracovať a interpretovať výskumné dáta a prezentovať výsledky vlastného výskumu.

Stručná osnova predmetu

1. Úvod do výskumu v spoločenských vedách – základné pojmy; výskum, jeho druhy a prieskum; kvalitatívny, kvantitatívny a zmiešaný výskum

Teoretické vymedzenie základných pojmov spojených s výskumom v spoločenských vedách, charakteristika jeho druhov a rozdielu medzi výskumom a prieskumom, ako aj medzi kvalitatívnym, kvantitatívnym a zmiešaným výskumom.
2. Vedecký jazyk v praxi
Praktická časť: nácvik používania vedeckého jazyka pri formulovaní odborného textu.
3. Štruktúrovanie / dekompozícia výskumného javu / problému
Teoretické vymedzenie postupov štruktúrovania a dekompozície skúmaného javu či problému.
4. Vlastná dekompozícia javu
Praktická časť: samostatná dekompozícia zvoleného výskumného javu.
5. Objekt a predmet výskumu, výskumný súbor a jeho výber, hypotézy, ciele, výskumný problém a ich formulovanie
Teoretické vymedzenie pojmov objekt a predmet výskumu, výskumný súbor a spôsob jeho výberu, ako aj zásad formulovania hypotéz, cieľov a výskumného problému.
6. Vlastné vymedzenie zámeru výskumu – objekt a predmet výskumu, výskumný súbor a jeho výber, hypotézy, ciele, výskumný problém
Praktická časť: samostatné vymedzenie objektu a predmetu výskumu, výskumného súboru, hypotéz, cieľov a výskumného problému k zvolenej téme.
7. Organizácia a príprava sociologického výskumu – jeho fázy; spracovanie výskumnej metodiky a projekt výskumu / prieskumu; kritériá kvality výskumu; formálna stránka práce a práca s literatúrou
Teoretické vymedzenie jednotlivých fáz organizácie a prípravy sociologického výskumu, zásad spracovania výskumnej metodiky a projektu výskumu, kritérií kvality výskumu a formálnych požiadaviek na prácu s literatúrou.
8. Metódy zhromažďovania / získavania dát vo výskume – interview, anketa, dotazník, pozorovanie, experiment
Teoretické vymedzenie jednotlivých metód zberu dát vo výskume – interview, ankety, dotazníka, pozorovania a experimentu.
9. Vlastná technika zberu dát
Praktická časť: samostatný návrh a aplikácia zvolenej techniky zberu dát.
10. Práca s dátami: ich spracovanie a interpretácia
Teoretické vymedzenie zásad spracovania a interpretácie získaných výskumných dát.
11. Vlastná práca s dátami
Praktická časť: samostatné spracovanie a interpretácia vlastných výskumných dát.
12. Sumarizácia zadaní a zhrnutie predmetu
Praktická časť: zhrnutie a upevnenie nadobudnutých vedomostí prostredníctvom prezentácie a diskusie o vypracovaných zadaniach.

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta

Typ predmetu: povinný profilový predmet, prednáška/seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2/1 týždenne
Metóda štúdia: prezenčná
Forma štúdia: denná

Odporúčaná literatúra

• BENČO, Jozef. Metodológia vedeckého výskumu. Bratislava : IRIS, 2001. ISBN ISBN 80-89018-27-0
• BENEŠ, Vít a Petr DRULÁK, ed. Metodologie výzkumu politiky. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2019. Studijní texty (Sociologické nakladatelství). ISBN 9788074192838.
• DISMAN, Miroslav. Jak se vyrábí sociologická znalost. Praha: Karolinum, 2000. ISBN 9788024619668
• DRULÁK, Petr. a kol. Jak zkoumat politiku. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-385-7

• HENDL, Jan. Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace. Praha:
Portál, 2005. ISBN 8073670402.
• HENDL, Jan. Přehled statistických metod: analýza a metaanalýza dat. 4., rozš. vyd. Praha: Portál, 2012.
ISBN 9788026202004.
• JUSZCYK, Stanislav. Metodológia empirických výskumov v spoločenských vedách. Bratislava: Iris, 2003.
ISBN 9788089018130
• KERLINGER, Fred N.: Základy výzkumu chování. Praha: Academia, 1972.
• MAREŠ, Petr – RABUŠIC, Ladislav – Petr SOUKUP. Analýza sociálněvědních dat (nejen) v SPSS. Brno:
Masarykova univerzita, 2015. I. vyd. ISBN 978-80-210-6362-4.
• REICHEL, Jiří. Kapitoly metodologie sociálních výzkumů. Praha:
Grada, 2009. Sociologie (Grada). ISBN 9788024730066.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, český, anglický